

Hjorteviltplan for Larvik kommune perioden 2022-2028.

Vedtatt av Hovedutvalg for miljø, kultur og næring 01.06.2022

Foto: Tom Nalum

Innhold

Bakgrunn.	3
Overordnet kommunale mål:.....	3
Elg.....	4
Status i Larvik kommune	4
Mål for elgforvaltningen.....	6
Delmål elg.....	6
Bestandsplaner.....	7
Krav til bestandsplanen	7
Hjort.....	8
Status i Larvik kommune	8
Mål for hjorteforvaltningen.....	9
Delmål hjort.....	10
Bestandsplaner.....	10
Krav til bestandsplanen	10
Rådyr.....	11
Status i Larvik kommune	11
Mål for Rådyr forvaltningen	12
Delmål rådyr	13

Bakgrunn.

Med bakgrunn i formålsparagrafene i henholdsvis viltloven og naturmangfoldloven skal kommunene utarbeide mål for den kommunale hjorteviltforvaltningen.

Viltloven (lovens formål).

Viltet og viltets leveområder skal forvaltes i samsvar med naturmangfoldloven og slik at naturens produktivitet og artsrikdom bevares.

Innenfor denne ramme kan viltproduksjonen høstes til gode for landbruksnæring og friluftsliv.

Naturmangfoldloven § 1.(lovens formål).

Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur.

Overordnet kommunale mål:

Larvik kommune skal ha biologisk sunne hjorteviltstammer som er bærekraftige med hensyn til beitetilgang og annet biologisk mangfold. Bestandene skal forvaltes slik at konflikter med trafikk, jord- og skogbruksnæringen, private hager og øvrig friluftsliv minimaliseres.

Innenfor disse rammene skal hjorteviltet forvaltes til det beste for grunneiere, jaktinteresserte og som en matressurs. Jakt etter hjortevilt skal foregå innenfor rammene av gjeldende lovverk og i henhold til viltloven § 19 om human jakt.

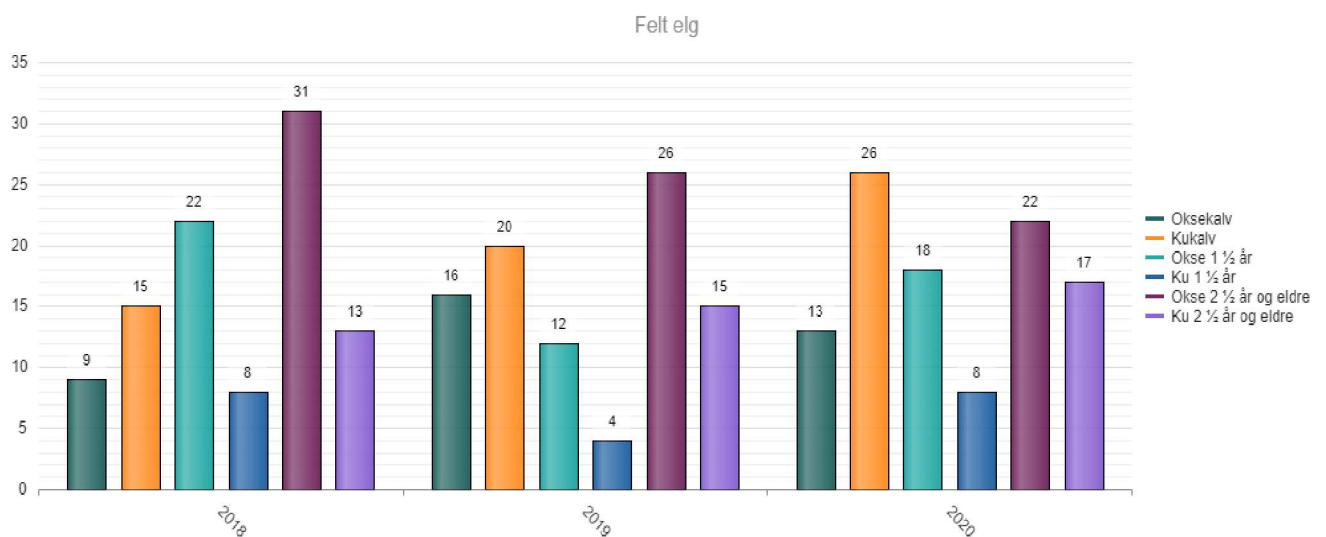
Hjorteviltbestandene skal ha en biologisk forsvarlig kjønns- og aldersstruktur, og opprettholde sin naturlige genetiske variasjon.

Elg

Status i Larvik kommune

Elgbestanden i Larvik kommune har flere utfordringer i forhold til nedadgående vektutvikling på kalver og ungdyr. Det er store lokale forskjeller innad i kommunen i forhold til «sett elg». På bakgrunn av disse utfordringene er det satt opp kortsiktige delmål for forvaltningen i tabellen under. Det felles omtrent 100 elg årlig i Larvik kommune, mens omtrent 5 - 7 elg blir drept av tog og biltrafikk hvert år.

Felt elg i Larvik 2018 - 2020

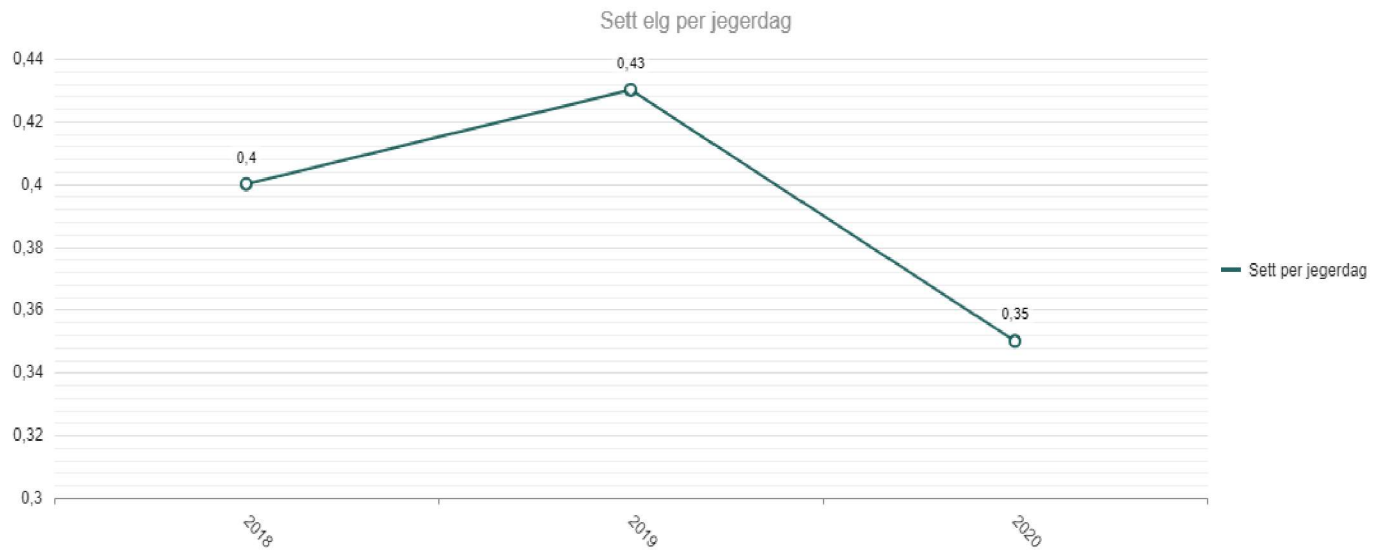
Totalt felt elg i Larvik

2018: 98

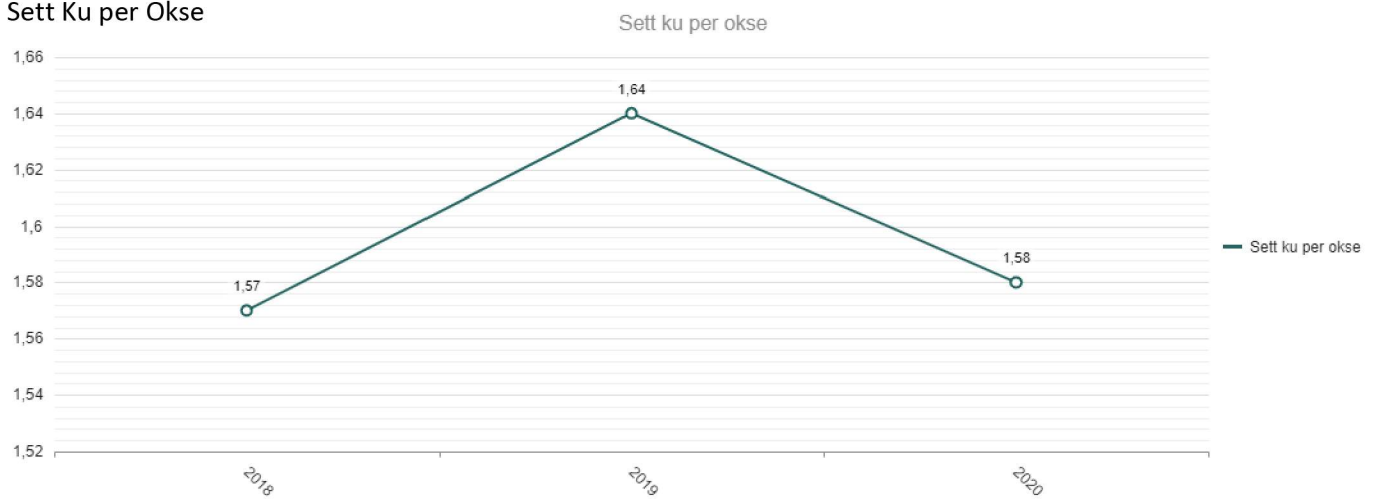
2019: 93

2020: 82

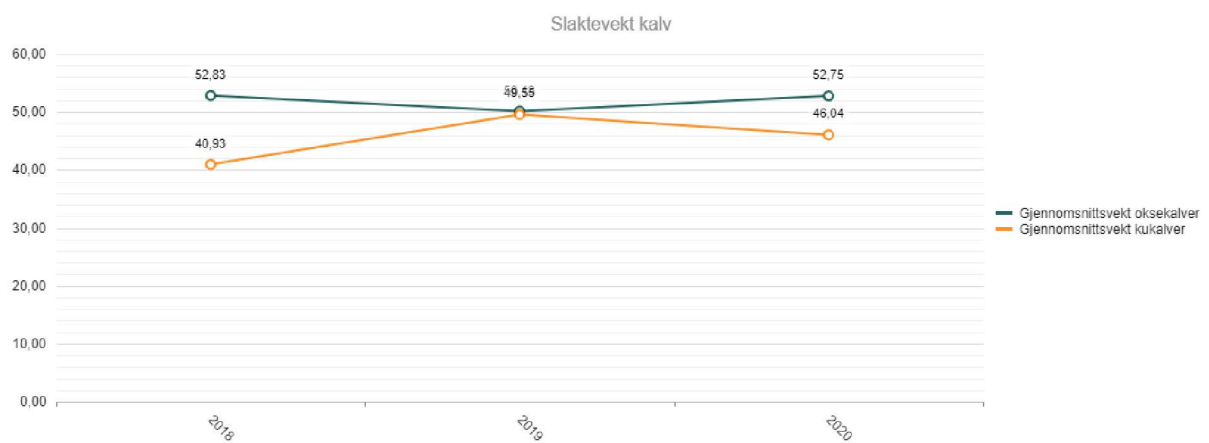
Sett elg per jegerdag

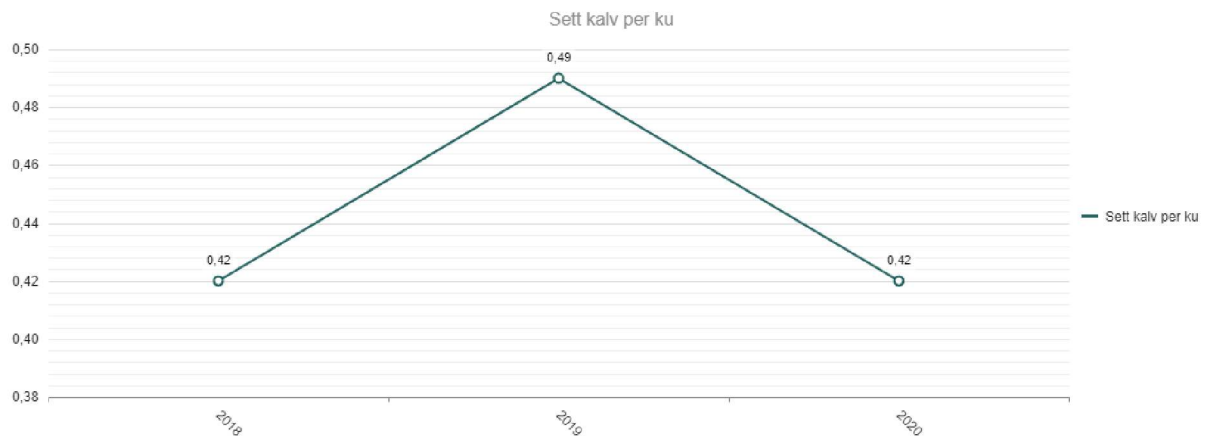
Sett Ku per Okse

Slaktevekt kalv

Sett kalv per Ku

Mål for elgforvaltningen

- Øke elgbestandens kondisjon og produksjonsevne.
- Øke gjennomsnittlig slaktevekt for kalv i planperioden.
- Trafikkdrept elg bør ikke overstige 5 % av tildelt kvote i planperioden på 3 år.
- Ku/okse forholdet skal være maks 1,5:1 blant dyr eldre enn kalv, målt ved «Sett elg».
- Det bør tilstrebes en god andel av store okser i bestanden. (Dette skal gjenspeiles i planene til bestandsplanområdene).
- Elgforvaltningen skal skje gjennom bestandsplaner og avskytingsplaner, og utformes i tråd med kommunal målsetting og gjeldende lovverk.
-
- Kommunale mål for avskytningen:
  - Kalv min 40 % av totaluttaket Kalv/Ungdyr min. 60 %
  - Det skal være en 50/50 kjønnsfordeling i uttaket av dyr 1,5 og eldre. Når målet for Ku/Okse forholdet er nådd.
  - For øvrig vises det til konkretisering av delmål i kapittel Delmål elg under.
  - Ved direkte tildeling for vald/jaktfelt uten godkjent bestandsplan. Tildeles 60 % kalv og 40 % Voksen

Delmål elg.

Tema	Fokusområde	Mål	Status i perioden (2018-2020)	Status mål	Tiltak
Bestandsutvikling	Sett elg per jegerdag	0,3 – 0,5	0,39	Oppnådd	Øke/ redusere uttaket
	Sett kalv per ku	> 0,70	0,44	Ikke oppnådd	Øke gjennomsnittsalder og øke andel i bestanden

Produktivitet/ kondisjon	Sett kalv per kalvku	> 1,25 (25 % tvilling andel)	1,05	Ikke oppnådd	Øke gjennomsnittsalder og okse andel i bestanden
	Slaktevekt kalv	> 60 kg	52 kg	Ikke oppnådd	Øke gjennomsnittsalder og okse andel i bestanden Økt avskyting
Trafikk	Viltpåkjørsler	Antall trafikkdrept elg skal ikke overstige 5 dyr årlig.	4,3	Oppnådd	Økt avskyting Reduksjon i elgtetthet Trafikksikringstiltak
		Antall trafikkdrepte elg skal ikke overstige 5 % av jaktuttaket	4, 2 %	Oppnådd	Økt avskyting Reduksjon i elgtetthet Trafikksikringstiltak
Kjønnsfordeling	Sett ku per okse	Antall ku per okse skal ikke overstige 1,5 Per storvald.	1,59.	Ikke Oppnådd	Antall hodyr/hanndyr i jaktuttaket
Aldersstruktur	Snittalder for felte eldre dyr	Opprettholde en gjennomsnittsalder for eldre dyr på minimum 5 år	Okse: 3,5 år Ku: 4,2 år	Ikke oppnådd	Gjennomføre aldersregistreringer Øke gjennomsnittsalder og okse andel i bestanden

Bestandsplaner

Valdene skal utarbeide en realistisk avskytingsplan basert på kriteriene i kommunal målsetting og lokale mål. Dersom planområdene ikke evner å ta ut riktig andel kalv eller en tilnærmet riktig kjønnsfordeling av 1,5 åringer og eldre dyr kan kommunen trekke tilbake godkjenningen av planen og pålegge uttak av ku/okse for å rette opp en skjev kjønnsfordeling i jaktuttaket. Eller pålegge økt uttak av kalv med utgangspunkt i at avskyting av kalv på sikt vil gi en 50/50 kjønnsfordeling i uttaket over tid. Nedklassifisering tillates ikke som virkemiddel i bestandsplan.

Krav til bestandsplanen

- Planen skal beskrive ulike mål og virkemiddel for kommende planperiode, som er basert på lokal mål, kommunale mål og gjeldende lovverk (j.fr. hjorteviltforskriftens § 15).
- Planen skal inneholde en evaluering av avskytingsresultat fra foregående planperiode, i henhold til kommunale og egne mål.

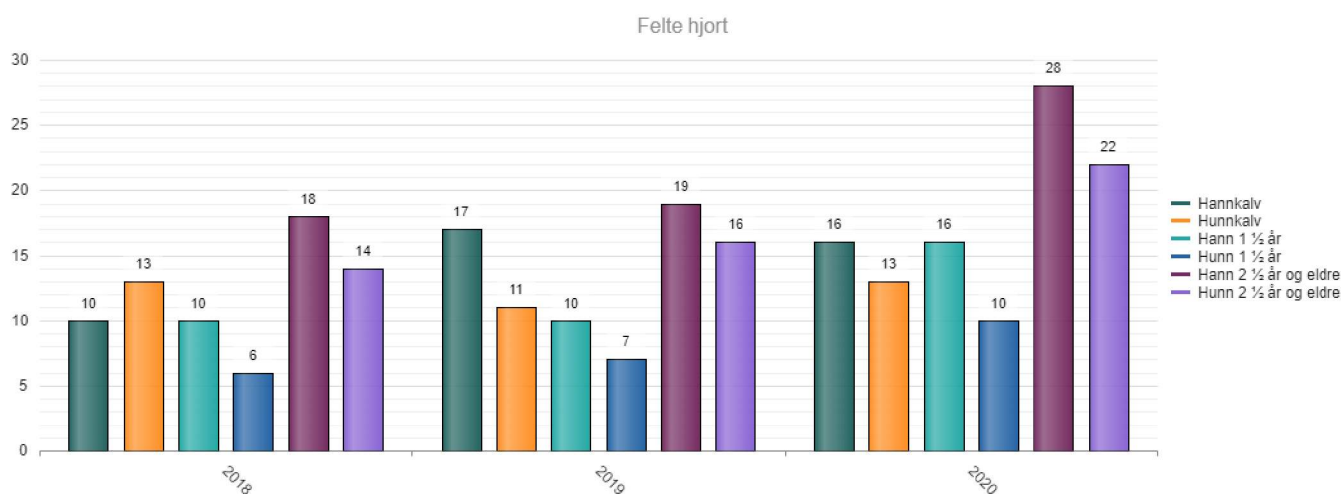
- Planen skal inneholde en lokal tilpasset avskytningsplan for kommende planperiode og kan inneholde eventuelle lokale regler innenfor valdet.
- Planen skal pålegge jegere/rettighetshavere å gjennomføre ulike former for registreringer, slik som slaktevektregistrering, eventuelt tanninsamling og «Sett elg» registrering mv.
- For å sikre best mulig statistisk materiale skal all rapportering av sett og skutt hjortevilt gjøres elektronisk av den enkelte jeger/jaktlag.
- Planen bør legge føringer for minste ønskelige størrelse på jaktfelt strukturen i bestandsplanområdet.
- Kommunen kan kreve at avvik fra forgående planperiode rettes opp i neste planperiode

Hjort

Status i Larvik kommune

Hjorten er fordelt forholdsvis jevnt i Larvik kommune med unntak av noen områder sør for E18 som enda ikke har fått en stedegen stamme. Størrelsen på bestanden er god og i sterk vekst. Det er et økende problem med innmeldte skader etter hjort, da i hovedsak beiteskader på dyrket mark. Det felles ca. 100 hjort årlig i Larvik kommune, mens omtrent 1-5 hjort blir drept av tog og biltrafikk hvert år.

Felte hjort i Larvik 2018 - 2020

Totalt felt hjort i Larvik

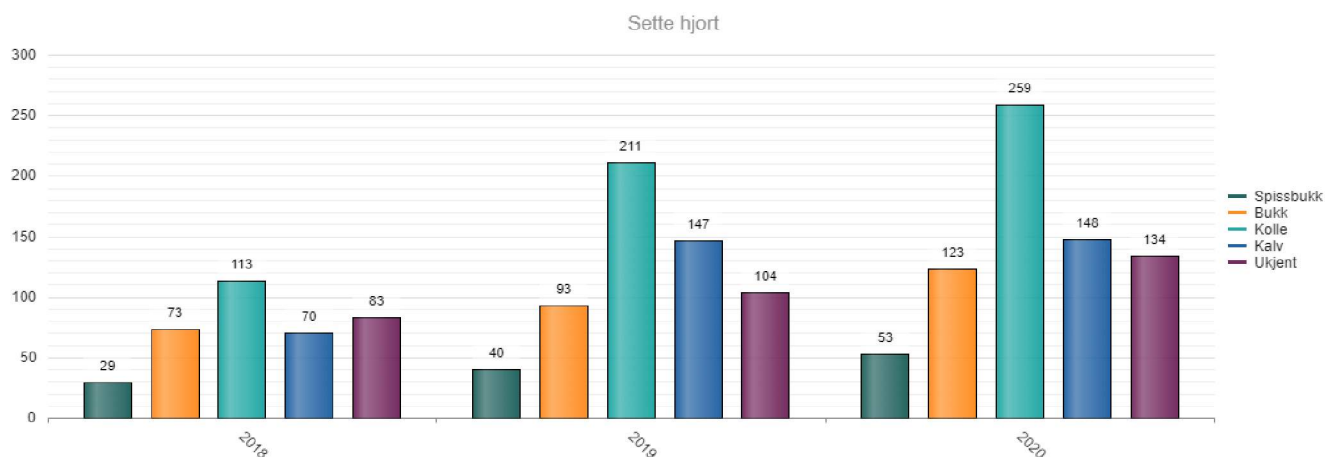
2018: 71

2019: 80

2020: 105

Sette hjort i Larvik 2018- 2020

Totalt sette hjort i Larvik

2018: 368

2019: 595

2020: 717

Mål for hjorteforvaltningen

- Trafikkdrept hjort skal ikke overstige 5 % av tildelt kvote i planperioden på 3 år.
- Det bør tilstrebes en god andel av store bukker i bestanden. (Dette skal gjenspeiles i planene til bestandsplanområdene).
- Beskatningen skal, dersom ikke andre forhold tilsier det, gjennomføres i hele stammen. Fordelt på begge kjønn og alle aldersgrupper (kalv, 1 ½ åring og voksen).
- Hjortebestandens størrelse skal tilpasses slik at konflikter tilknyttet beiteskader på innmark og skogskader unngås i størst mulig grad. (Bør tilstrebes gjennomført via ordinær jakt).
- Hjorteforvaltningen skal skje gjennom bestandsplaner og avskytingsplaner.
- Bestandsplanen skal utformes i tråd med kommunale mål og gjeldende lovverk.
-
- Kommunale mål for avskytingen:
  - Voksen bukk: maks 20 %
  - Kalv min 20 % av totaluttaket
  - Spissbukk maks 15%
  - NB! Merk hjorteviltforskriftens bestemmelser om at man skal presisere spissbukk i bestandsplanen.
  - For øvrig vises det til konkretisering av mål i kapittel Delmål Hjort nedenfor.

Delmål hjort

Tema	Fokusområde	Mål	Status i perioden (2018-20)	Status mål	Tiltak
Bestandsutvikling	Felt hjort delt på sette hjort	0,25	0,14	Ikke oppnådd	Ha kontroll med bestandsveksten
Produktivitet/kondisjon	Sett hjort-data Slaktevekter	Økt kunnskap og registrering		Ikke oppnådd	Innsamling av sett-hjort skjema Registrering av slaktevekter for felte dyr
	Slaktevekt Kalv	> 30 kg	31 kg	Oppnådd	
	Slaktevekt Spissbukk	> 55 kg	56 kg	Oppnådd	
Skader på skog og innmark	Skog og jordbruksarealer	Beiteskader på skog og innmark skal holdes på et akseptabelt nivå	Noe skader på Innmark	Delvis oppnådd	Økt avskyting
Trafikk	Viltpåkjørsler	Antall trafikkdrepte hjort skal ikke overstige 3 % av jaktuttaket	< 3 %	Oppnådd	Økt avskyting Reduksjon i tetthet Trafikksikringstiltak

Bestandsplaner

Valdene skal utarbeide en realistisk avskytingsplan basert på kriteriene i kommunal målsetting og lokale mål. Dersom planområdene ikke evner å ta ut riktig andel kalv eller en tilnærmet riktig kjønnsfordeling av 1,5 åringer og eldre dyr fastsatt i bestandsplanen kan kommunen trekke tilbake godkjenningen av planen og pålegge og uttak av hind/bukk for å rette opp en skjev kjønnsfordeling i jaktuttaket. Eller pålegge økt uttak av kalv med utgangspunkt i at avskyting av kalv på sikt vil gi en 50/50 kjønnsfordeling i uttaket over tid.

Krav til bestandsplanen

- Planen skal beskrive ulike mål og virkemiddel for kommende planperiode, som er basert på lokal målsetting, kommunal målsetting og gjeldende lovverk (j.fr. hjorteviltforskriftens §15).
- Planen skal inneholde en evaluering av avskytingsresultat fra foregående planperiode, i henhold til kommunale og egne målsettinger.
- Planen skal inneholde lokale regelverk og en lokal tilpasset avskytningsplan for kommende planperiode.

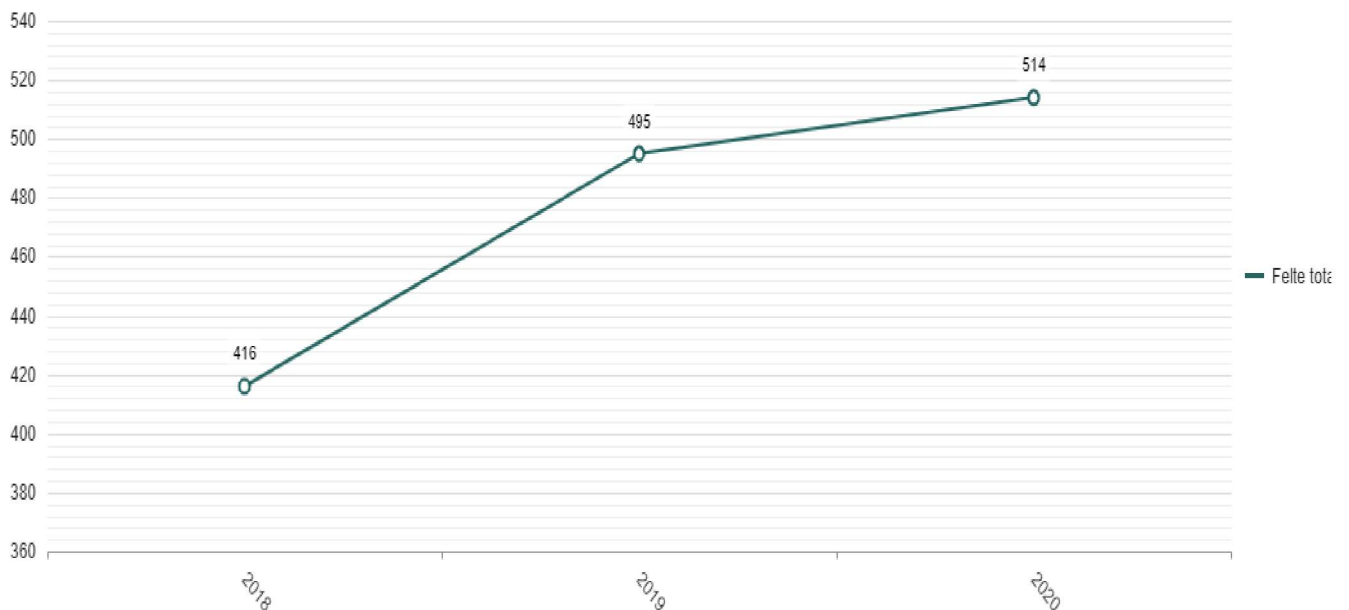
- Planen skal pålegge jegere/rettighetshavere å gjennomføre ulike former for registreringer, slik som slaktevektregistrering, tanninsamling og «Sett hjort» registrering mv.
- For å sikre best mulig statistisk materiale skal all rapportering av sett og skutt hjortevilt gjøres elektronisk av den enkelte jeger/jaktlag.
- Planen bør legge føringer for minste ønskelige størrelse på jaktfelt strukturen i bestandsplanområdet
- Kommunen kan kreve at avvik fra forgående planperiode rettes opp i neste planperiode

Rådyr

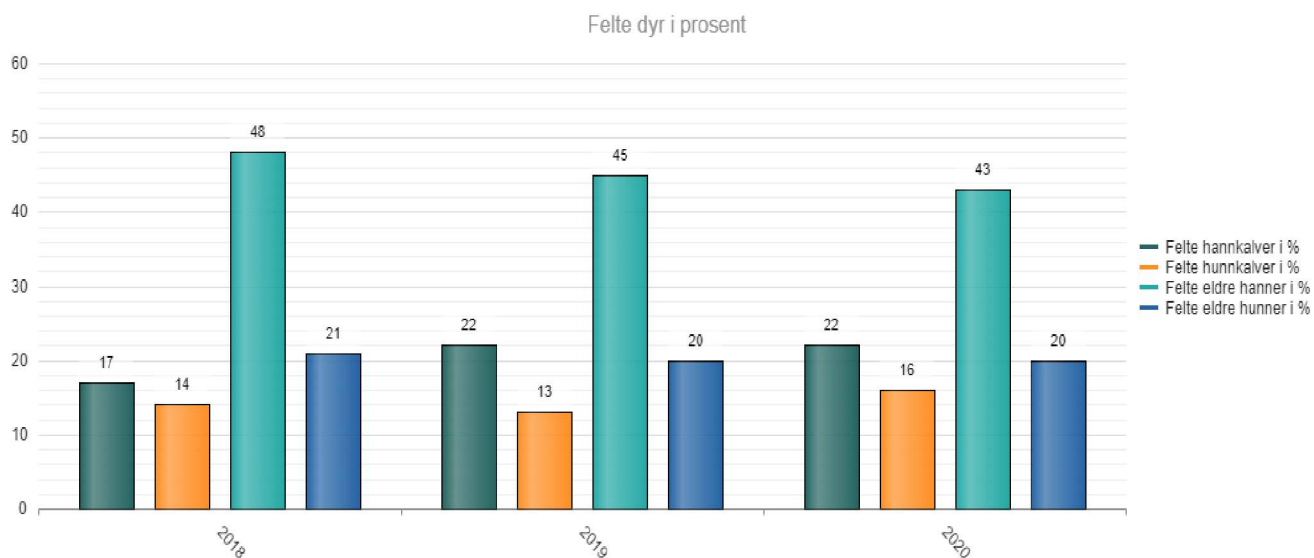
Status i Larvik kommune

Rådyr bestanden er generelt stor i kommunen, men det er store lokale variasjoner. Det felles omtrentlig 500 - 600 rådyr i Larvik årlig. Det kjøres ca på 150-200 rådyr av tog og i biltrafikken hvert år.

Felte rådyr i Larvik kommune 2018 - 2020

Felte rådyr i Larvik kommune 2018 – 2020 fordelt på kjønn og alder

Mål for Rådyr forvaltningen

Larvik kommune ønsker en verdiskapende og frisk rådyr bestand. Trafikkdrepte rådyr ligger på et høyt nivå i Larvik. Forebyggende tiltak for å dempe dette bør få økt fokus. Konfliktnivået er også merkbart i mange tettstedsområder der vi har mye rådyr, og disse bestandene er vanskelig å beskatte. Kommunen kan vurdere uttak av hjortevilt utenom ordinær jakt, men da i tråd med naturmangfoldloven § 18.

Det bør tilstrebes et normaluttak på ca. 50 % kalv, 25 % eldre bukk og 25 % eldre geit.

Ved bestandsoppbygging eller reduksjon vil andre uttaksprofiler være aktuelle.

Kommune skal være aktiv i forvaltningen av rådyr. Det skal jobbes tett med rettighetshavere for å oppnå sammenslutninger av vald på minimum 10 000 dekar.

Delmål rådyr

Tema	Fokusområde	Mål	Status i perioden (2018-2020)	Status mål	Tiltak
Bestandsutvikling	Bestandsreduksjon i deler av kommunen.	Larvik kommune skal stabilisere rådyr bestanden på et nivå med et akseptabelt konfliktnivå	Høy bestand	Delvis oppnådd	Økt samarbeid mellom rettighetshavere Store nok vald, Fri Avskytning
Trafikk	Viltpåkjørsler	Antall trafikkdrepte rådyr skal ikke overstige 20 % av jaktuttaket	> 25 %	Ikke oppnådd , trenger mer registreringer fra involverte aktører, Veiholder, VY	Økt avskyting Reduksjon i bestandstetthet Trafikksikringstiltak

